

A NEMZETI
KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS ALAP

2024. ÉVI PROGRAMSTRATÉGIÁJA

2024. ÁPRILIS

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

JÓVÁHAGYTA:

CSÁK JÁNOS
MINISZTER

NEMZETI
TUDOMÁNYPOLITIKAI
TANÁCS

KISS ÁDÁM
ELNÖK

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

Az NKFI Hivatal által kezelt hazai közfinanszírozású támogatások a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból (NKFI Alap) valósulnak meg, a hivatal által az NKFI Alap éves programstratégiájában rögzített versenypályázati portfólió szerint.

Csák János, a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter a KFI tv. 12. § (2) bekezdése és a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács (NTT) 2023. december 12-ei ülésén hozott döntése alapján a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2024. évi programstratégiáját (Programstratégia) 2023. december 21. napján jóváhagyta.

A Programstratégia 176,263 milliárd forint keretösszeggel tesz javaslatot pályázatok meghirdetésére, illetve kezelésére.

A PROGRAMSTRATÉGIA KERETRENDSZERE

A 2024. évi Programstratégiában rögzített programok és konstrukciók, valamint a Programstratégia támogatásával 2024-ben meghirdetendő felhívások közvetlenül hozzájárulnak a Kulturális és Innovációs Minisztérium 2023-ban elfogadott innovációs intézkedéscsomagja, a **Neumann János Program** (NJP) stratégiai célkitűzéseinek megvalósulásához.

Az NJP stratégiai vízióként határozta meg, hogy a Global Innovation Index (GII) alapján Magyarország 2030-ra a világ legjobb 25, 2040-re pedig a világ legjobb 10 innovátor országa közé kerüljön. Amennyiben ezt az európai mérőskálára (European Innovation Scoreboard, EIS) helyezük, akkor ott a jelenlegi 21. helyünkről 2030-ra a 10. helyre szükséges előrelépünk.

Az NJP fókuszában a tudásalapú gazdaság megerősítése áll a meglévő intézmények fejlesztésén, valamint új programok megvalósításán keresztül.

A 2024. évi Programstratégia elvi keretrendszerét a Neumann János Programban meghatározott kulcsszavak alkotják:

- 1) **asszociáció**, azaz a tudástermelő rendszerek (egyetemek, kutatóintézetek), valamint a gazdasági szereplők közötti együttműködések erősítése,
- 2) **hatás**, amely alatt értjük egyrészt a gazdasági hatást, másrészt a társadalmi hatást, harmadrészt az intellektuális vagy tudományos hatást,
- 3) **mérés**, azaz a KFI támogatásokban megfelelő hatásindikátorok (pl. minőségi publikációk, jövedelemtermelő szabadalmak, termék, árbevétel, stb.) folyamatos és adekvát mérése és hatásértékelése.

A Neumann János Program szintén meghatározza azokat a területeket, amelyekben az Európai Innovációs Eredménytábla (EIS) eredményei alapján jelentős előrelépés szükséges az innováció területén a következő időszakban. A 2024. évi Programstratégia kiemelt célja, hogy hozzájáruljon a magyar eredmények javításához ezen a három területen:

- 1) **emberi erőforrások** – a kutatói utánpótlás, a doktori képzésben résztvevők és a felsőoktatásban az MTMI (STEM) területen tanulók száma,
- 2) **innovátor vállalkozások** – a termékinnovációt, folyamatinnovációt végrehajtó KKV-k száma és aránya,
- 3) **szellemi tulajdonjogok** (intellectual property, IP) – a szabadalmak, védjegyek, forma-tervezési mintaoltalmak száma.

A 2024. évi Programstratégia hozzájárul továbbá **Magyarország Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégiájának** (2021–2030) végrehajtásához.

AZ INNOVÁCIÓS PÁLYÁZATOK FELTÉTEL- ÉS ELVÁRÁSRENDSZERÉNEK ÁTALAKÍTÁSA

Az NJP alapján a KFI szakpolitikai irányítás 2023-ban megújította az NKFI Alapból finanszírozott innovációs pályázatok feltételrendszerét a következő alapelvek mentén:

- a pályázatok fókuszában a hazai KKV szektor (ideértve a startupokat és spin-offokat is) megerősítése áll;
- az innovációs pályázatoknál kiemelt beavatkozási cél az egyetemek, a kutatóintézetek, a vállalatok és a finanszírozási források (piaci, állami) összekapcsolása, együttműködések ösztönzése;
- a pályázati elvárásoknál a projekt hatása került a középpontba. Az innovációs pályázatok indikátorait három dimenzióban szükséges értelmezni: 1) gazdasági hatás, 2) társadalmi hatás, 3) tudományos hatás;
- az innovációs pályázatok végrehajtási ideje feszebb lett (2, ill. 3 éves megvalósítási időszakok);
- erőteljesebb belépési kritériumok meghatározása a pályázók számára;
- új előlegpolitika bevezetése – a szakmai teljesítés előrehaladásához kötött kifizetések.

FÓKUSZTERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA

Az NJP meghatározza azokat a **fókussterületeket**, amelyekre a KFI forrásokat a következő időszakban koncentrálni szükséges annak érdekében, hogy a támogatásokból megvalósított eredmények gazdasági hatása erősödjön.

A 2024. évi Programstratégia továbbra is ezeket a fókussterületeket tekinti elsődlegesnek az innovációs támogatások allokálásánál:

- a) az egészséges élet megőrzését szolgáló megelőző, gyógyító és ellátó rendszerek támogatása;
- b) a gazdaság zöld átmenetének és a körforgásos gazdaság kialakításának támogatása;
- c) a gazdaság és társadalom digitális átmenetének támogatása.

A megjelölt területeken az NKFI Hivatal 2023-ban *Fókussterületi Innovációs Testületeket állított fel az érintett társtárccák, valamint a gazdasági és az akadémiai szereplők bevonásával*, amelyek a 2024. évi Programstratégia innovációs pályázatainak előkészítésében és a pályázatok elbírálásában is szerepet kapnak.

A fenti három fókussterület mellett az NKFI Hivatal kiválósági alapon továbbra is befogad és elbírál olyan kimagasló színvonalú KFI pályázatokat, melyek illeszkednek a Kormány gazdaságpolitikájához.

AZ INNOVÁCIÓS PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSI SZISZTÉMÁJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MEGÚJÍTÁSA

Az innovációs pályázatok elbírálása továbbra is kétkörös értékelési rendszerben valósul meg. A szakmai előminősítést követően történik meg a pályázat tényleges beadása. Az értékelés és a döntéshozatal szakasza felgyorsul.

Izraeli minta alapján 2023-ban megvalósult az NKFI Alap pályázatértékelői közösségének újjászervezése és a kapcsolódó feladatok felülvizsgálata. A szűkebb létszámú pályázatértékelői pool tagjai a fókussterületi testületek előtt szóban is bemutatják az értékelt pályázatot, majd a pályázatok szakmai nyomon követésében is részt vesznek. Az értékelők mellett technológiai menedzserek segítik az értékelések koordinációját, és biztosítják az egységes értékelési szemlélet kialakítását.

A döntések kialakításában a Fókussterületi Innovációs Testületek jelentős szerepet játszanak.

SZAKMAI MONITORING ÉS AZ INDIKÁTORRENDSZER MEGÚJÍTÁSA

A Kulturális és Innovációs Minisztérium egységes indikátorkészletet alakított ki az innováció finanszírozásban, amely indikátorok kiemelten támogatják az EIS és GII innovációs indexekben történő előrelépésünket.

A szaktárca stratégiai indikátorkészletére alapozva az NKFI Hivatal 2023-ban megújította az NKFI Alapból finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs programok és projektek nyomon követésére szolgáló indikátorok készletét is¹.

Az NKFI Hivatal, mint az NKFI Alap kezelő szerve, az ismertetett stratégiai célok és alapelvek figyelembevételével, valamint a 2023-ban létrejött döntéselőkészítési, mérési és értékelési keretrendszerek működtetésével és azok fejlesztésével fogja végrehajtani a 2024. évi Programstratégiát.

A Programstratégia által bemutatott programok, pályázatok úgy kerültek kialakításra, hogy illeszkedjenek a *Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)* 2. prioritásában tervezett KFI felhívásokhoz, a beavatkozások egymást erősítsék.

A Programstratégia jogi környezete

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) 11. § (1) bekezdése szerint az NKFI Alap a kutatás-fejlesztés és az innováció állami támogatását biztosító és kizárólag ezt a célt szolgáló, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap. Az Alap Innovációs Alaprészből, Kutatási Alaprészből és Nemzeti Laboratóriumok Alaprészből áll.

Az NKFI Alap kezelő szerve – a KFItv. 11. § (3) bekezdése és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalról, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kezelő szervének kijelöléséről szóló 344/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. §-a alapján – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFI Hivatal).

A KFItv. 12. § (2) bekezdése szerint az NKFI Alap éves programstratégiáját – a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács (a továbbiakban: NTT) véleményének kikérését követően – a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter hagyja jóvá.

A Programstratégia az NKFI Alapból nyújtható kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások fő területeit és az ezekhez rendelt pénzügyi kereteket határozza meg a 2024. évre vonatkozóan.

Fontos változás a 2024. évi Programstratégia megvalósítása során, hogy a kiválósági alapú kutatási támogatási programokkal kapcsolatos feladatok ellátását végző döntés-előkészítő testület létrehozásáról 2023-ban döntött az Országgyűlés. A Kutatási Kiválósági Tanács (a továbbiakban: KKT) működését a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFItv.) 2024. január 1-től hatályos rendelkezése biztosítja. A 2024. január 1-jével felálló KKT válik a jövőben a kiválósági kutatási támogatási programok első számú szereplőjévé, amely testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázati kiírások előkészítéséért, valamint a pályázati döntésekért. A KKT adminisztratív működését, valamint az általa jóváhagyott pályázatok lebonyolítását az NKFI Hivatal támogatja, illetve biztosítja.

¹ A kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 673/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet módosította a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs programok és projektek értékelésének részletes szabályairól szóló 433/2016. (XII. 15.) Korm. rendeletet. A 433/2016. Korm. rendelet 4. sz. melléklete tartalmazza az NKFI Hivatal megújult indikátorkészletét.

A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAP 2024. ÉVI PROGRAMSTRATÉGIÁJA

INNOVÁCIÓS ALAPRÉSZ			
	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
1.	KKV Fókuszterületi Innovációs Program	85	A felhívás célja a megújult társadalomgazdasági innovációs ökoszisztéma megerősítését, és a társadalmi és gazdasági hasznosítási szempontokat a megújítási elvek szellemében fókuszba helyező kutatás-fejlesztési és innovációs projektek támogatása piacképes termék, technológia, szolgáltatás fejlesztése révén.
2.	Spin-off Program: kutatási eredmények piacra vitele	7	A felhívás legfontosabb célja, olyan startup és spin-off vállalkozások támogatása, amelyek – elsődlegesen, de nem kizárólag – felsőoktatási intézményekben és közfinanszírozású kutatóintézetekben keletkezett kutatási eredmények üzleti hasznosítását tervezik, és amelyek esetében a piacra vitelhez még jelentős kutatás-fejlesztési tevékenység szükséges.
3.	Iparjogvédelmi Pályázat (IP)	0,5	A program célja a szellemi tulajdon-védelem eszköztárának tudatos, versenyképességet erősítő, minél szélesebb körű alkalmazásának támogatása.
4.	Nagyvállalati Fókuszterületi Innovációs Program	15	A felhívás célja olyan nagyvállalati vezetéssel, szektorok közötti együttműködés keretében megvalósuló kutatás-fejlesztési és innovációs projektek támogatása, melyek figyelembe veszik a társadalmi és gazdasági hasznosítási szempontokat.
5.	Nemzetközi Programok	17,155	<p>A magyar kutatók és kutatói intézmények nemzetközi kapcsolatépítését, közös nemzetközi kutatási innovációs projektjeit támogató programokat a Nemzetközi Programok c. komplex beavatkozás foglalja magában.</p> <p>A Programstratégia HU-rizont Program néven 8 milliárd forint támogatási keretet biztosít a közvetett és közvetlen európai uniós forrásokban való magyar részvételre, illetve a magyar kezdeményezésű nemzetközi kiválósági projektek támogatására.</p>

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
			A beavatkozáson belül cél a bilaterális és multilaterális tudományos és technológiai (TÉT) programok, továbbá a Horizont Európa keretprogramban való hazai részvétel ösztönzése, a kapcsolódó partnerségi programokban való magyar részvétel elősegítése. Az igényekre reflektálva új típusú konstrukciók is megjelennek 2024-ben.
6.	Innovációs Kockázati Tőkeprogram	9,5	Az NKFI Alap támogatásával megvalósuló pénzügyi eszközök alkalmazásának célja a nagy innovációs potenciállal rendelkező kis- és középvállalkozások (tőkeági finanszírozással történő) versenyképesebbé tétele az innováció különböző fajtáinak erősítésével, KFI kapacitásaik és technológiai színvonaluk javításával, technológiatranszfer, valamint innovációs szolgáltatások biztosításával, és nemzetközi piacra lépésük elősegítésével.
7.	Nemzetközi és hazai kutatási infrastruktúrák használatának támogatása	0,1	A felhívás célja, hogy a kutatási infrastruktúrák (KI) által nyújtott kutatási és mérési lehetőségek igénybevételét támogassa a kutatók számára.
8.	Alkalmazott kutatási és innovációs szolgáltatások fejlesztése	2,5	A felhívás célja a magas innovációs tartalommal és piaci potenciállal rendelkező mentorált innovációs projektek hasznosítása. A nemzetgazdaság versenyképességének erősítésével összefüggésben, közvetlen módon, a tudás- és technológiatranszfer támogatása, az ipari fókuszú K+F tevékenységek fejlesztése, a hazai vállalkozások innovációs hozzáadott értékének növelése.
	Innovációs Alaprész részösszeg	136,755	

KUTATÁSI ALAPRÉS Z

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
9.	Kiválósági alapú kutatási támogatások	19	<p>A kiválósági alapú kutatási támogatások (kutatási témapályázatok, posztdoktori és fiatal kutatói kiválósági programok) célja a kutatói kiválóság megerősítése – tematikus megkötés nélkül – olyan kutatói kezdeményezésű, ígéretes alapkutatási projektek támogatásával, amelyekből világviszonylatban is kiemelkedő tudományos eredmények várhatók, növelve ezzel a hazai kutatók és kutatási intézmények nemzetközi elismertségét. A posztdoktori és fiatal kutatói kiválósági programok a kutatói életpálya kezdetén járó kiváló kutatók támogatását célozzák meg két lépcsőben.</p> <p>A kiválósági alapú kutatási támogatások fölött 2024-től a Kutatási Kiválósági Tanács (KKT) diszponál. A KKT működéséről a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFI tv.) 2024. január 1-től hatályos módosítása rendelkezik. A KKT adminisztratív működését, valamint a KKT által jóváhagyott pályázatok lebonyolítását az NKFI Hivatal támogatja, ill. biztosítja. A 2024. évi Programstratégia keretében a kiválósági alapú kutatási támogatások a korábbi évekhez képest jelentősen megemelt keretösszeggel szerepelnek. A keretemeléssel a KKT számára jelentős mozgástér nyílik a kiválósági alapú kutatási támogatások rendszerének kialakítására és formálására.</p>
10.	Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program	10	<p>A Kormány ösztöndíjat alapít Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program néven (a továbbiakban: EKÖP), valamint ennek részeként Kooperatív Doktori Program néven, amely a felsőoktatási intézmények által kiírt ösztöndíjpályázatokat foglalja magában.²</p> <p>Az EKÖP a 2016-ban indult Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) folytatása és kibővítése. Az integrált kiválósági ösztöndíj program célja a kutatói kiválóság elismerése, valamint a kiemelkedő képességű fiatalok kutatói életpályán való elindulásának támogatása. A program meghirdetésre kerülő pályázatait a felsőoktatásban részt vevő hallgatói, kutatói kiválóságot támogatják olyan – alapképzésben, mesterképzésben vagy doktori képzésben részt vevő – hallgatók, doktori hallgatók, doktorvárományosok, valamint fiatal oktatók, kutatók támogatásával, akik a felsőoktatási intézményekben eredményes kutatási és alkotói tevékenységet folytatnak.</p>

² A kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 673/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet módosította a 24/2013. (II. 5.) Korm. rendeletet a nemzeti felsőoktatási kiválóságról, amely rögzíti az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP) alapítását. Az EKÖP ösztöndíjpályázatokat az egyetemek alakítják ki és hirdetik meg a jogszabályban meghatározott keretek között azzal, hogy a pályázatot az EKÖP Tanács véleményezi A 24/2013. (II. 5.) kormányrendelet módosítása 2024. január 1-jén lépett hatályba.

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
			2024-től az EKÖP keretén belül kerül meghirdetésre Kooperatív Doktori Program, amelynek célja, hogy a kutatás-fejlesztés és az innováció területén tovább bővítse azon munkavállalók létszámát – elsődlegesen az MTMI (matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai) területeken –, akik szakmai ismereteiket a legfrissebb tudományos kutatási eredményekkel kívánják gyarapítani, és elkötelezettek tudásuk társadalmi és gazdasági hasznosításában.
11.	Research Grant Hungary	6	A program kiemelt támogatással ösztönzi a legdinamikusabb alkotási szakaszban lévő, kiváló, a nemzetközi tudományos világ élmezőnyébe tartozó kutatókat, akik szakterületük formálóiaként, iskolateremtő vezető kutatóként ígéretes kutatási projektjeik megvalósításával hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarország a térség kutatás-fejlesztési és innovációs központjává fejlődjön. További cél a fókuszterületi innovációs projektek iparágaihoz kapcsolódó, az ezen a területeken a nemzetközi tudományos világ élmezőnyébe tartozó kutatók Magyarországra csábítása, melynek keretében minimum 3 éves időszak alatt valósulnak meg mérhetően világszínvonalú alkalmazott kutatások.
12.	Nyugdíj - matching fund	0,244	A doktori képzésben részt vevők jelentős része a doktori képzés mellett nem folytat egyéb kereső tevékenységet, amelyből öregségi nyugdíj jogosultságot szerezhetne. A konstrukció célja a doktori képzésben részt vevő hallgatóvá válás elősegítése érdekében 50%-os kiegészítő támogatás nyújtása azon felsőoktatási intézmény számára, amely doktori képzésben résztvevő hallgatójától átvállalja a szolgálati idő szerzése céljából kötött megállapodás alapján fizetendő nyugdíjjárulék megfizetését.
13.	Önköltség - matching fund	0,264	A konstrukció a munkáltatók számára elérhető direkt támogatás, amely arra ösztönzi őket, hogy támogassák munkavállalóik felsőfokú képzéseken való részvételét, fokozatszerzését (beleértve a doktori képzést is). Cél a munkavállaló felsőoktatási képzésbe történő beiratása esetén (tanulmányi szerződés keretében) a munkáltató által átvállalt önköltség felének kiegészítő támogatásként (matching fund alapon) történő biztosítása.
14.	Proof of Concept: fejlesztési potenciál értékelés	3	A program célja elsősorban, de nem kizárólag, az, hogy a már korábban elnyert és megvalósított kutatási kiválósági (pl. OTKA, Élvonal, Lendület) pályázatokból származó kutatási eredmények kereskedelmiesítését elősegítő fejlesztések megvalósítását támogassa.

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
15.	Tudományos mecenatúra program	1	A program célja a hazai tudományos kutatói közösség nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódásának ösztönzése a hazai közfinanszírozású támogatás igénybevételével elért kutatási eredmények nemzetközi tudományos konferenciákon történő bemutatásának, tudományos cikk vagy könyv formájában való megjelentetésének támogatásával. Cél továbbá hazai rendezésű nemzetközi konferenciák, valamint a nyílt tudomány hazai térnyerésének támogatása.
	Kutatási Alaprész részösszeg	39,508	
	A 2024. ÉVI PÁLYÁZATOK KERETÖSSZEGE	176,263	

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

Copyright © 2024 – Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Minden jog fenntartva. Jelen kiadványt vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikusán, fényképeszeti úton vagy más módon – a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül közölni.